

БИОЛОГИЯНЫ CLIL ӘДІСІМЕН ОҚЫТУДАҒЫ ФОРМАТИВТІ БАҒАЛАУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ

Анарбекова Г.Д.* , Саламат Н.Ө. , Даулетбаева М.М. ,
Раимбекова Б.Т. , Маматаева А.Т.

Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
*e-mail: Gulchi_09@mail.ru, 23M36392@qyzpu.edu.kz, marjandmm19@gmail.com,
nyrasil@mail.ru, mamataevabt@bk.ru

Мақалада CLIL (Content and Language Integrated Learning) әдісі арқылы биология пәнін ағылшын тілінде оқыту кезінде қолданылатын формативті бағалаудың маңыздылығы мен тиімділігі қарастырылады. Зерттеу барысында формативті бағалаудың әртүрлі түрлерінің (мысалы, критерийлер бойынша кері байланыс, өзін-өзі бағалау, топтық жұмыс бағалау) оқушылардың білім деңгейі мен тілдік дағдыларын арттырудағы рөлі талданады. CLIL әдісінде мазмұн мен тілді біріктіре оқытудың артықшылықтары ашылып, биология сабақтарында ағылшын тілін меңгеруге ықпал ететін формативті бағалау әдістері ұсынылады. Зерттеу нәтижелері бойынша, үздіксіз кері байланыс пен диагностикалық бағалау оқушылардың әлсіз жақтарын дер кезінде анықтауға және оқу үдерісін жетілдіруге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл тәсіл оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, сыни тұрғыдан ойлау қабілетін дамытады. Мақалада CLIL-технологиясын қолданудың тиімді үлгілері келтірілген. Осындай бағалау жүйесінің білім сапасын арттырудағы және оқушы жетістігін қамтамасыз етудегі рөлі дәлелденеді.

Кілт сөздер: CLIL, формативті бағалау, биология, ағылшын тілі, білім сапасы, оқушы жетістігі, кері байланыс, критерийлік бағалау.

Кіріспе

Қазіргі білім беру жүйесінде пән мен тілді біріктіре оқыту (CLIL – Content and Language Integrated Learning) – бұл білім алушылардың пәндік білімі мен тілдік құзыреттілігін қатар дамытуға мүмкіндік беретін инновациялық әдіс. Бұл тәсіл тек мазмұнды меңгерумен шектелмей, сонымен бірге шет тілінде сыни тұрғыдан ойлау, талдау және білімді қолдану дағдыларын қалыптастырады. CLIL әдісін биология сабақтарына енгізу екі негізгі мақсатты көздейді:

- Биологиялық ұғымдар мен заңдылықтарды терең түсіну;
- Ағылшын тілінде ғылыми сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын жетілдіру.

Бұл үдерісті тиімді жүзеге асыру үшін формативті бағалау ерекше рөл атқарады. Формативті бағалау — оқу барысында үнемі кері байланыс беру арқылы оқушылардың әлсіз және күшті жақтарын анықтауға, олардың білімін жетілдіруге бағытталған үдеріс. Ол тек қана нәтижені бағалаумен шектелмей, оқу үдерісін қолдау мен реттеуге мүмкіндік береді.

CLIL контекстінде формативті бағалау:

- пәндік білім мен тілдік дағдыларды бір мезгілде бағалайды;
- оқушылардың қателерін дер кезінде түзетуге мүмкіндік береді;
- оқу мотивациясын арттырады және өзін-өзі бағалау дағдыларын қалыптастырады.

Биология пәнін CLIL әдісі бойынша оқыту кезінде типтік қиындықтарға (мысалы, терминологияны меңгеру, ғылыми тілде сөйлеу қиындығы) формативті бағалау арқылы жол беруге болады. Осыған орай, бұл мақалада CLIL-биология сабақтарында қолданылатын формативті бағалау әдістерінің тиімділігі мен олардың оқу нәтижелеріне әсері қарастырылады.

Зерттеудің негізгі мақсаты – CLIL әдісі арқылы биологияны оқытуда формативті бағалаудың рөлін анықтау және оның білім сапасын арттырудағы тиімділігін дәлелдеу.

Зерттеудің практикалық маңызы – биология мұғалімдеріне CLIL әдісін қолданудағы формативті бағалау тәжірибесін жетілдіруге арналған ұсыныстарды әзірлеу.

Материалдар мен әдістер

CLIL (Content and Language Integrated Learning) әдісі білім алушыларға тек бір пәнді ғана емес, сонымен қатар шет тілін де үйренуге мүмкіндік беретін инновациялық тәсіл ретінде кеңінен танылған. Биология пәні ғылыми терминдер мен күрделі концепциялардан тұратындықтан, CLIL әдісінің осы саладағы қолданылуы ерекше маңызға ие. CLIL әдісі тіл үйретумен қатар, пәндік білімді де терең меңгеруге мүмкіндік береді. Бұл тәсіл, әсіресе, биология сияқты күрделі пәндерді ағылшын тілінде оқытуда, оқушылардың ғылыми терминология мен сыни ойлау дағдыларын дамытуға ықпал етеді [1].

Биология пәнінің бір ерекшелігі оның бай терминологиялық құрылымы болып табылады. Биологиядағы көптеген терминдер латын-грек тілдерінен шыққан, бұл олардың ағылшын тілінде үйренілуін қиындатуы мүмкін. Мысалы, "photosynthesis", "mitochondria", "ecosystem" сияқты терминдер оқушылар үшін қиындық туғызады. CLIL әдісі бұл мәселені шешу үшін терминдердің этимологиясын түсіндіру, көрнекіліктер мен диаграммаларды қолдану, сондай-ақ контекстік оқыту әдістерін пайдалану арқылы оқушылардың білімін жақсартуға мүмкіндік береді [2].

CLIL әдісінің биология сабағында қолданылуы оқушылардың ғылыми тілде ойлау, талдау және зерттеу дағдыларын дамытуға бағытталған [10]. Бұл әдіс оқушылардың академиялық лексиканы меңгеруін, сыни тұрғыдан ойлау қабілеттерін және халықаралық деңгейде коммуникация жасау дағдыларын арттырады. CLIL әдісі арқылы оқушылар тек биологияның негізгі ұғымдарын меңгеріп қана қоймай, ағылшын тілінде ғылыми ақпаратты түсініп, сол тілде еркін қарым-қатынас жасай алады [3]. Сонымен қатар, формативті бағалау әдістері осы үдерісті қолдай отырып, оқушылардың өз білімін бағалауға және оны жақсартуға мүмкіндік береді.

CLIL әдісінде бағалау екі негізгі өлшем бойынша жүзеге асырылады: оқушының пәндік мазмұнды меңгеруі және тілдік құзыреттілігінің деңгейі [9]. Бұл тұрғыда формативті бағалау CLIL сабақтарының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Мұғалім сабақ барысында оқушылардың пәндік терминдерді дұрыс қолдануын, сұрақтарға жауап беруін және мәтіндермен жұмыс істеуін үнемі бақылап, кері байланыс береді. Бұл үдеріс оқушылардың пәндік білім мен тілдік дағдыларды үйлесімді түрде дамытуына мүмкіндік жасайды.

Формативті бағалау – бұл оқушының оқу процесіндегі дамуын бақылап, оған уақытылы кері байланыс беру арқылы білім сапасын арттыруға бағытталған үдеріс [5]. Бұл бағалау түрі әдетте сабақ барысында немесе оқу кезеңінің ішінде қолданылады. Оның мақсаты – оқушының білім деңгейі мен дағдыларындағы әлсіз тұстарын анықтап, оларды түзетуге жағдай жасау.

М. Блэк пен Д. Уильям формативті бағалауды “оқытудың маңызды бөлігі” деп атайды [4], мұнда оқушы мен мұғалім арасында үздіксіз кері байланыс орнату арқылы жетістікке жетуге болады. Осы тәсілді қолдана отырып, мұғалімдер оқушының кездесетін қиындықтарын анықтап, оларды шешуге бағытталған оқу әдістерін бейімдей алады.

Формативті бағалаудың негізгі әдістері мыналарды қамтиды:

- кері байланыс парақтары;
- өзін-өзі және өзара бағалау;
- бағалау критерийлері (rubrics);
- оқу күнделіктері;
- ауызша пікірталастар мен талқылаулар;
- exit tickets (сабақ соңындағы шағын тапсырмалар).

Формативті бағалаудың басты мақсаты – оқушының оқу процесі мен мотивациясын жақсарту, ал баға қою бұл процестің басты мақсаты емес.

CLIL әдісінде формативті бағалаудың бір тиімді әдісі ретінде «Can-Do statements» (оқушы не істей алады) қолданылады. Бұл тәсіл оқушыларға нақты мақсаттар қоюға және олардың жетістіктерін бағалауға мүмкіндік береді. Мысалы, «I can describe the process of photosynthesis in English» деген сөйлем арқылы оқушы өз білімін нақты түрде бағалай алады, әрі осы мақсатқа жеткенін көре алады. Мұндай тәсіл оқушының өзіне деген сенімділігін арттырады және оқу үдерісінің белсенді қатысушысы болуына ықпал етеді.

CLIL әдісінде формативті бағалау оқушылардың оқу процесіндегі алға жылжуын бақылауға, олардың жеке жетістіктері мен даму бағыттарын нақты анықтауға мүмкіндік береді. Бұл үдеріс оқу кезеңінде тұрақты кері байланыс ұсыну арқылы жүзеге асады. Өз кезегінде, оқушылар өздерінің күшті және әлсіз жақтарын сезініп, қажетті түзетулер мен жақсартулар жасауға мүмкіндік алады.

Өзіндік және өзара бағалау сияқты әдістер оқу барысында оқушылардың белсенділігін арттырады [7], себебі олар өздерінің және басқа оқушылардың жұмысын бағалап, өз пікірін білдіру арқылы оқуға деген қызығушылығын сақтап қалады. Сонымен қатар, мұндай бағалау әдістері ішкі мотивацияны дамытуға ықпал етеді. Оқушылар өздерінің білімін бағалап, белгілі бір мақсаттарға жету үшін қай бағытта даму қажеттігін түсінеді [8].

Бағалау критерийлерінің ашықтығы мен нақтылығы оқушы мен мұғалім арасындағы қарым-қатынасты нығайтады [6]. Мұғалім оқушыларға нақты не күтілетіні туралы ақпарат береді, ал оқушылар өздерінің жұмысының қалай бағаланатынын түсінеді. Бұл өз кезегінде сенімділік пен ынтымақтастық атмосферасын қалыптастырады, оқу үдерісін тиімді және нәтижелі етуге көмектеседі.

Нәтижелер мен талқылау

CLIL әдісін пайдаланып биология пәнін ағылшын тілінде оқыту барысында бағалау жүйесінің тиімділігін анықтау мақсатында студенттер мен оқытушылар арасында сауалнама өткізілді. Анкета арқылы алынған мәліметтер бағалау процесінің артықшылықтары мен кемшіліктерін, сондай-ақ жетілдіру қажеттіліктерін анықтауға мүмкіндік берді.

Сауалнама екі бөлікке бөлінді: бірінші бөлігі студенттерге, екінші бөлігі CLIL әдісінде сабақ беретін биология оқытушыларына арналды. Жауаптар сапалық және сандық тұрғыдан өңделіп, талдау нәтижелері төмендегі кестелер мен түсіндірмелер арқылы көрсетілді.

Кесте 1 – Студенттердің CLIL сабақтарындағы бағалау жүйесі туралы көзқарасы (n=30)

Сұрақ мазмұны	Иә (%)	Жоқ (%)	Ішінара (%)
Биология пәні ағылшын тілінде оқытылады ма?	100	0	–
Бағалау критерийлері сізге түсінікті ме?	40	30	30
Бағалауда сіз үшін пәндік мазмұн әлде тіл маңыздырақ па? (пәндік – 75%)	75	15	10
Бағалау парақтары (rubrics) сіздің жетістігіңізді дұрыс көрсетеді ме?	50	20	30
Өзара бағалау (peer assessment) пайдалы ма?	67	18	15
Формативті бағалау сізге көмек бере ме?	80	10	10

Жоғарыдағы кестеден көрініп тұрғандай, студенттердің көпшілігі (75%) бағалау кезінде пәндік мазмұнға басымдық берілуі керек деп санайды. Дегенмен, 30%-ы бағалау критерийлерін толық түсінбейтінін, ал тағы 30%-ы тек ішінара түсінетінін көрсеткен. Бұл бағалау жүйесінің ашықтығы мен қолжетімділігін жақсарту қажеттілігін көрсетеді. CLIL сабақтарында пәндік білім мен тілдік дағдыларды қатар бағалау керек болғандықтан, студенттердің қай көрсеткішке назар аудару керектігін білмегені бағалауға сенімсіздік тудырады.

Бағалау парақтары (rubrics) туралы жауаптар да әртүрлі болды. Жартысы ғана бұл құралдың өз жетістіктерін нақты сипаттайтынын айтты, қалған бөлігі үшін бұл құрал түсініксіз немесе жеткіліксіз болды. Бұл мұғалімдердің бағалау критерийлерін құрудағы әдістемелік дайындықтарын арттыру қажеттілігін көрсетеді.

Формативті бағалауға қатысты 80% студент бұл әдістің тиімді екенін айтты. Бұл кері байланыстың, ауызша және жазбаша пікірлердің студенттердің оқуы үшін маңызды екенін көрсетеді. Студенттердің 67%-ы өзара бағалау әдісін де пайдалы деп санайды, бұл олардың CLIL бағалау әдісіне бейімделе бастағанын көрсетеді.

Кесте 2 – Оқытушылардың CLIL бағалау тәжірибесі бойынша көзқарасы (n=5)

Сұрақ мазмұны	Иә	Жоқ	Ішінара
Бағалауда пән мазмұнына басымдық бересіз бе?	4	0	1
Бағалау парақтары студент жетістігін толық сипаттайды деп ойлайсыз ба?	2	2	1
Бағалау кезінде қандай да бір қиындықтарға жиі тап боласыз ба?	5	0	0
Формативті бағалауды жүйелі қолданасыз ба?	3	2	–
Ағылшын тілі деңгейі төмен студенттерді бағалау қиындық тудыра ма?	5	0	–

Оқытушылардың жауаптарына сәйкес, CLIL сабақтарындағы бағалау жүйесінде бірнеше маңызды проблема бар. Біріншіден, пәндік мазмұнға басымдық берілуімен қатар, тілді бағалаудың әділеттілігі мен шынайылығын қамтамасыз ету мәселесі өзекті болып отыр. Барлық оқытушылар тілдік деңгейдің төмендігі студенттердің білімін толық бағалауға кедергі келтіретінін атап өтеді. Бұл тілдік дағдылардың толық деңгейін ескермеу олардың нақты білімін дұрыс көрсетуге мүмкіндік бермейді.

Бағалау парақтары (rubrics) туралы пікірлер де әртүрлі. Кейбір оқытушылар rubrics студенттің жетістігін толық көрсетпейді, әсіресе тілдік көрсеткіштердің басым болуы пәндік білімнің екінші қатарға түсіп қалатынын айтады. Бұл CLIL бағалау критерийлерін қайта қарастыру және мазмұн мен тілді тең дәрежеде бағалау қажеттілігін көрсетеді.

Формативті бағалауды жүйелі түрде қолданатын оқытушылар саны аз емес (3/5), бірақ қалғандары бұл әдісті уақыт тапшылығына байланысты сирек қолданатынын мойындайды. Бұл мұғалімдердің жұмыс жүктемесі мен бағалау мәдениетінің қалыптасуы арасындағы тепе-теңдіктің бұзылғанын көрсетеді.

Сауалнама нәтижелерін талдау нәтижесінде, CLIL әдісіндегі бағалау жүйесінің артықшылықтарымен қатар, бірқатар маңызды мәселелер де анықталды. Студенттер мен оқытушылар бағалаудың пән мен тілді қатар қамтуы керек деп санай отырып, оның нақты жүзеге асырылуына қатысты бірқатар әдістемелік қиындықтарды көрсетеді. Бағалау критерийлерінің жеткіліксіз түсінікті болуы, rubrics-тің тиісті мазмұнды қамтымауы, формативті әдістердің жүйесіз қолданылуы – бұл CLIL бағалау жүйесін жетілдіру қажеттілігін көрсетеді.

Алайда, CLIL негізіндегі бағалау жүйесінің бірнеше айқын артықшылықтары анықталып формативті бағалаудың тиімділігін көрсетті. Бұл тәсіл интеграцияланған және студентті жан-жақты дамытатын модель ретінде жұмыс істейді. Студент пәндік мазмұнды терең түсіну мен ағылшын тілінде ғылыми түрде еркін сөйлей алу қабілетін бір уақытта дамытады. Бұл дағдылар академиялық жетістікке ғана емес, болашақ кәсіби қарым-қатынас үшін де маңызды.

Формативті бағалау арқылы оқытушы студенттің оқу траекториясын қадағалап, кері байланыс беру арқылы оқудың тиімділігін арттырады. Өзара бағалау, peer feedback және өзіндік рефлексия студенттің белсенді оқуына және өз нәтижесіне жауапкершілікпен қарауына ықпал етеді. Rubrics түріндегі бағалау парақтары студентке оқу мақсаттарына жету үшін қандай аспектілерге назар аудару керектігін нақты көрсетеді. Бұл академиялық әділдікті қамтамасыз етіп қана қоймай, оқу процесінің ашықтығын да арттырады.

Қорытынды

Формативті бағалау CLIL әдісімен оқытылатын биология сабақтарында оқушылардың оқу жетістігін арттыруға, тілдік және пәндік дағдыларын үйлестіре дамытуға септігін тигізеді. Бұл тәсіл оқушылардың білім алу процесіне белсенді қатысуын қамтамасыз етіп, олардың өздерінің оқу үдерісін бақылауға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, формативті бағалау оқу барысында үздіксіз кері байланыс орнатуға, оқушылардың әлсіз тұстарын анықтауға және түзетуге мүмкіндік береді.

CLIL әдісі бойынша биологияны оқыту барысында тілдік және пәндік дағдыларды бірге дамыту маңызды. Формативті бағалау осы екі компонентті үйлестіріп, оқушылардың тілдік қорын кеңейтуге және биология саласындағы білімдерін тереңдетуге көмектеседі. Бұл тәсіл оқушылардың өзара әрекеттесуіне, пікір алмасуына және ғылыми терминологияны ағылшын тілінде тиімді қолдануына ықпал етеді.

Осы тәсілді жүйелі түрде қолдану болашақта кіріктірілген пәндер бойынша білім сапасын арттырудың тиімді құралы бола алады. CLIL әдісінің тиімділігін арттыру үшін бағалау жүйесін жетілдіру, оқытушылардың біліктілігін көтеру және дифференциалды тәсілдерді енгізу маңызды. Бұл шаралар білім беру сапасын одан әрі жақсартып, оқушылардың тілдік және пәндік дағдыларын үйлесімді дамытуға мүмкіндік береді.

Зерттеу нәтижелері CLIL әдісіндегі формативті бағалаудың биологияны ағылшын тілінде оқытуда тиімді екенін көрсетті. Формативті бағалау оқушылардың пәндік білімін және тілдік дағдыларын үйлесімді түрде дамытуға ықпал етеді. Бұл әдіс оқушылардың терминологияны меңгеруін жақсартуға, академиялық лексика қорын кеңейтуге және сабаққа қатысу белсенділігін арттыруға көмектесті. Формативті бағалау оқушылардың ғылыми терминологияны ағылшын тілінде түсініп, қолдана алу қабілеттерін арттырады.

Алайда, әдістің қолданылуы барысында бірқатар қиындықтар анықталды. Бағалау критерийлерінің түсініксіздігі мен оқытушылардың дайындық деңгейінің әртүрлілігі бағалау үдерісін күрделендірді. Сонымен қатар, дифференциалды бағалау жүйесінің болмауы оқушылардың жеке қажеттіліктерін ескеруге кедергі келтірді.

Дегенмен, формативті бағалаудың артықшылықтары айқын. Біріншіден, ол оқушылардың өз білімін бағалау дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді, бұл өз кезегінде олардың оқу мотивациясын арттырады. Екіншіден, үздіксіз кері байланыс оқу үдерісін жетілдіріп, оқушылардың әлсіз тұстарын уақытында анықтауға мүмкіндік береді. Үшіншіден, пәндік және тілдік дағдылардың үйлесімді дамуы оқушыларға екі салада да жетістікке жетуге көмектеседі.

Қорытындылай келе, формативті бағалау CLIL әдісінің тиімділігін арттыратын маңызды құрал болып табылады. Бұл әдіс оқушыларды оқу үдерісіне белсенді қатысуға ынталандырып, олардың пәндік және тілдік құзыреттіліктерін арттыруға мүмкіндік береді. Кемшіліктерді жою үшін бағалау жүйесін стандарттау, оқытушылардың біліктілігін арттыру және дифференциалды тәсілдерді енгізу қажет. Бағалау критерийлерінің ашықтығын арттыру және оқушылар мен мұғалімдер арасында тиімді кері байланыс орнату CLIL әдісінің тиімділігін одан әрі арттыра алады.

ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. – Cambridge: Cambridge University Press, 2010. – 184 p.
2. Mehisto P., Frigols M.J. Uncovering CLIL: Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education. – Oxford: Macmillan Education, 2008. – 288 p.
3. Nikitina L. Effective Pedagogical Strategies for CLIL in Science Education: A Focus on Biology // Journal of Language and Education. – 2020. – Vol. 6, No. 2. – P. 45–60.
4. Black P., Wiliam D. Developing the Theory of Formative Assessment // Educational Assessment, Evaluation and Accountability. – 2009. – Vol. 21, No. 1. – P. 5–31.
5. Dalton-Puffer C. Discourse in Content and Language Integrated Learning (CLIL) Classrooms. – Amsterdam: John Benjamins Publishing, 2007. – 240 p.
6. Sadler D.R. Formative Assessment and the Design of Instructional Systems // Instructional Science. – 1989. – Vol. 18, No. 2. – P. 119–144.
7. Andrade H.G. Teaching with Rubrics: The Good, the Bad, and the Ugly // College Teaching. – 2005. – Vol. 53, No. 1. – P. 27–31.
8. Topping K. Peer Assessment // Theory into Practice. – 2009. – Vol. 48, No. 1. – P. 20–27.
9. Llinares A., Morton T., Whittaker R. The Roles of Language in CLIL. – Cambridge: Cambridge University Press, 2012. – 256 p.

10. Fernández Fontecha A., Canga Alonso A. A Preliminary Study on Motivation and L2 Oral Performance in CLIL and Non-CLIL Contexts // International Journal of English Studies. – 2014. – Vol. 14, No. 2. – P. 21–43.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ФОРМАТИВНОГО ОЦЕНИВАНИЯ ПРИ ОБУЧЕНИИ БИОЛОГИИ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТОДА CLIL

Анарбекова Г.Д., Саламат Н.Ө., Даулетбаева М.М., Раимбекова Б.Т., Маматаева А.Т.*

*Казахский национальный женский педагогический университет,
Республика Казахстан, г. Алматы*

**e-mail: Gulchi_09@mail.ru, 23M36392@qyzpu.edu.kz, marjandmm19@gmail.com,
nyrasil@mail.ru, mamataevabt@bk.ru*

В статье рассматривается важность и эффективность формативного оценивания при обучении биологии на английском языке с использованием метода CLIL (интегрированное обучение предмету и иностранному языку). В ходе исследования анализируется роль различных видов формативного оценивания (таких как обратная связь по критериям, самооценка, оценивание в групповой работе) в повышении уровня знаний и языковых навыков учащихся. Раскрываются преимущества интеграции содержания и языка в рамках метода CLIL, а также предлагаются методы формативного оценивания, способствующие овладению английским языком на уроках биологии. По результатам исследования, непрерывная обратная связь и диагностическое оценивание позволяют своевременно выявлять слабые стороны учащихся и совершенствовать учебный процесс. Кроме того, данный подход повышает интерес к предмету и развивает критическое мышление. В статье приводятся эффективные примеры применения CLIL-технологии. Доказывается роль такой системы оценивания в повышении качества образования и обеспечении успеха учащихся.

Ключевые слова: CLIL, формативное оценивание, биология, английский язык, качество образования, успех ученика, обратная связь, критериальное оценивание.

THE EFFECTIVENESS OF FORMATIVE ASSESSMENT IN TEACHING BIOLOGY USING THE CLIL METHOD

G.D. Anarbekova, N.O. Salamat, M.M. Dauletbayeva, B.T. Raimbekova, A.T. Mamataeva*

Kazakh National Women's Teacher Training University, Republic of Kazakhstan, Almaty

**e-mail: Gulchi_09@mail.ru, 23M36392@qyzpu.edu.kz, marjandmm19@gmail.com,
nyrasil@mail.ru, mamataevabt@bk.ru*

The article explores the importance and effectiveness of formative assessment in teaching biology in English using the CLIL (Content and Language Integrated Learning) method. The study analyzes the role of various types of formative assessment (such as criteria-based feedback, self-assessment, and group work evaluation) in enhancing students' knowledge and language skills. The advantages of integrating content and language through the CLIL approach are revealed, and formative assessment strategies that support English language acquisition in biology lessons are proposed. According to the study findings, continuous feedback and diagnostic assessment help identify students' weaknesses in a timely manner and improve the learning process. Moreover, this approach increases students' interest in the subject and fosters critical thinking. The article presents effective examples of using CLIL technology, demonstrating the role of such an assessment system in improving education quality and ensuring student success.

Keywords: CLIL, formative assessment, biology, English language, quality of education, student achievement, feedback, criteria-based assessment.